Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego.

4. posiedzenie 4. sesyi IV. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 17. września 1881.

Treść: Udzielenie urlopów pp. Wodzickiemu Ludwikowi, Tyszkowskiemu Józefowi i Dzieduszyckiemu Tadeuszowi. — Pierwsze czytania przedłożeń rządowych. — Wniosek w sprawie reformy ustawodawstwa gminnego i rad powiatowych przekazany osobnej komisyi. — Wniosek w sprawie reformy ustawy o przynależności tudzież projekt o zniesienie prawa propinacyi we Lwowie przekazany komisyi administracyjnej. — Pierwsze czytanie i przekazanie do osobnej komisyi przedłożenia Wydziału krajowego o urządzenie zbiorowych kas pożyczkowych dla gmin. — Uchwalenie poboru myt dla obszaru dworskiego w Żarnowy na rzece Wisłoku, w Hecznarowicach i Nowejwsi na rzece Soli, w Podmichalu na rzece Łomnicy; gm. Niepołomice na rzece Wiśle, gm. Leżajsk na rzece Sanie, obsz. dworskiemu w Podłężu na rzece Wiśle, Radzie pow. Ropczyckiej od mostu na Wielopólce; Radzie pow. w Kolbuszowie na drodze pow. Rzeszowsko-Kolbuszowskiej i Radzie pow. w Tarnowie na drodze z Lisiej góry do Radomyśla; obszarowi dwor. w Grębowie i gminie z obszarem dwor. w Sokołowie. — Wniosek odrębny p. hr. Krukowieckiego względem zniesienia kopytkowego. — Głosy p. Grosa i sprawozdawcy hr. Badeniego. — Wybór komisyi kultury krajowej, petycyjnej i drogowej. — Zapowiedź porządku dziennego 5. posiedzenia.

Początek posiedzenia o godz. 11. minut 16.

Przewodniczący JW. Marszałek Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Ze strony c. k. rządu: Wiceprezydent Namiestnictwa p. Filip Zaleski.

Sekretarze pp. Józef Jasiński, Alfons Czajkowski, Jan hr. Stadnicki i Turzański.

Posłów obecnych 112.

JW. Marszałek. Sejm w komplecie, otwieram przeto posiedzenie. Protokół posiedzenia drugiego został przyjęty, ponieważ żadnych zarzutów przeciw niemu nie wniesiono. Protokół z trzeciego posiedzenia został złożony w biórze sejmowem, gdzie przez 24 godzin służyć będzie do przejrzenia.

P. Ludwikowi hr. Wodzickiemu udzieliłem urlopu 5-dniowego.

Proszę p. sekretarza odczytać spis petycyj.

Sekretarz p. Alfons Czajkowski (czyta).

Spis petycyj
wniesionych do Wysokiego Sejmu krajowego po dzień 17. września 1881.

52. Wydział pow. Pilzno przez p. Wereszczyńskiego o zredukowanie liczby jarmarków w kraju, — do komisyi administracyjnej.
53. Wydział pow. w Buczaczu prosi j. w. — do komisyi administracyjnej.

54. Wydział pow. Biała j. w. — do komisyi admin.
55. Wydział pow. Jarosław j. w. — do komisyi administracyjnej.
56. Wydział pow. Sambor j. w. — do komisyi administracyjnej.
57. Wydział pow. Brzeżany j. w. — do komisyi administracyjnej.
58. Wydział pow. Nadwórna j. w. — do komisyi administracyjnej.
59. Wydział pow. Śniatyn j. w. — do komisyi administracyjnej.
60. Wydział pow. Dąbrowa j. w. — do komisyi administracyjnej.
61. Wydział pow. w Brzozowie j. w. — do komisyi administracyjnej.
62. Wydział pow. w Ropczycach j. w. — do komisyi administracyjnej.
63. Wydział pow. w Tarnobrzegu w sprawie reformy ustawy o katastrze bydła, — do komisyi kultury krajowej.
64. Towarzystwo zaliczkowe w Brzeżanach, przez p. Janko o popieranie instytucyi towarzystw zaliczkowych, — do komisyi administracyjnej.
65. Wydział pow. Przemyślany j. w. — do komisyi administracyjnej.
66. Wydział towarzystwa pomocy słuchaczy akademii górniczej w Leoben, przez p. Łukasiewicza o subwencyę na rok 1882, — do komisyi petycyjnej.
67. Wydział pomocy dla chorych słuchaczy wszechnicy we Wiedniu, przez p. Smarzewskiego o zapomogę, — do komisyi petycyjnej.
68. Ks. Waleryan Kalinka, przez p. hr. Russockiego o zapomogę 10.000 złr. na dokończenie budowy internatu ruskiego we Lwowie, — do komisyi budżetowej.
69. Wisłocki Emil, przez p. Grossa o zapomogę, — do komisyi petycyjnej.
70. Gmina miasta Krakowa, przez p. Zatorskiego o zwrot kwoty złr. 9064 ct. 19 wyegzekwowanej z tytułu urządzenia szpitali cholerycznych w. r. 1849, 1854 i 1855 — do komisyi budżetowej.
71. Towarzystwo rybackie w Krakowie, przez p. Zatorskiego o uchwalenie ustawy o ochronie ryb, — do komisyi kultury krajowej.
72. Towarzystwo wsparcia biednych chłopców izraelickich w Krakowie, przez p. Zatorskiego o zapomogę, — do komisyi petycyjnej.
73. Rada szkolna miejscowa na Zwierzyńcu, przez p. Zatorskiego o polepszenie bytu nauczycieli przy szkole w Półwsiu zwierzynieckim, — do komisyi edukacyjnej.
74. Konwent OO. Kapucynów w Sędziszowie, przez p. Zatorskiego o subwencyę złr. 7000 na restauracyę klasztoru i kościoła w Olesku, — do komisyi budżetowej.
75. Gettlich Antoni, dyrektor szkoły żeńskiej w Krakowie, przez p. Zatorskiego o przyznanie mu dodatku do płacy, — do komisyi budżetowej.
76. Beckmanówna Franciszka, przez p. Zatorskiego o stypendyum na kształcenie się w spiewie, — do komisyi petycyjnej.
77. Koczyński Michał, przez p. Zatorskiego o subwencyę na pokrycie kosztów nakładu kodeksu cywilnego procedury sądowej, — do komisyi petycyjnej.
78. Jahl Julian, oficyał sądu krajowego w Krakowie przez p. Zatorskiego o remuneracyę za prowadzenie rachunków dróg krajowych pro praeterito, — do komisyi petycyjnej.
79. Zakład matek miłosierdzia w Krakowie, przez p. Tarnowskiego o subwencyę w celu poprawy moralnie upadłych kobiet, — do komisyi budżetowej.
80. Gmina Sądowa Wisznia, przez p. Sawczyńskiego o subwencyę na zakupno lokalu na szkołę, — do komisyi budżetowej.
81. Dr. Silberstein Leopold, przez p. Zuckra o subwencyę dla córki Fryderyki w celu kształcenia w muzyce, — do komisyi petycyjnej.
82. Gmina m. Drohobycza, przez p. Hausnera w przedmiocie najmu budynku gminnego na umieszczenia szpitala powszechnego, — do komisyi petycyjnej.
83. Stęczyński Bogusz, przez p. Zatorskiego o zapomogę, — do komisyi petycyjnej.
84. Hodoly Ludwik, ukończony filozof przez p. ks. Sawę o subwencyę celem kształcenia się za granicą, — do komisyi petycyjnej.
85. Albiński Marcin, przez p. Spławińskiego o policzenie lat służby spędzonych przy straży skarbowej, — do komisyi petycyjnej.
86. Hauptmann Franciszka, wdowa po kontrolorze przez p. Podlewskiego, o podwyższenie pensyi wdowiej, — do komisyi petycyjnej.

JW. Marszałek. Nadeszły prośby o udzielenie urlopu. Proszę p. sekretarza o odczytanie takowych.

Sekretarz p. Alfons Czajkowski (czyta): Wysoka Izbo! Z przyczyny słabości proszę o 14 dniowe uwolnienie z czynności poselskich. Rybotycze dnia 14. września 1881. Józef Tyszkowski w. r.

JW. Marszałek. Kto się zgadza z prośbą p. Tyszkowskiego o udzielenie mu urlopu żądanego, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest udzielony. Proszę o odczytanie drugiej prośby o urlop p. Tadeusza Dzieduszyckiego.

Sekretarz p. Alfons Czajkowski (czyta): Biarritz 13. września 1881. Jaśnie Wielmożny Panie Marszałku! Dla poratowania zdrowia zniewolony jestem za poradą lekarzy dłuższy czas jeszcze bawić nad morzem. Ośmielam się przeto przedłożyć niniejszem na ręce Jaśnie Wielmożnego Pana prośbę o udzielenie mi pięciotygodniowego urlopu od rozpoczynających się z dniem jutrzejszym prac Sejmu galicyjskiego. Racz przy tej sposobności Jaśnie Wielmożny Panie przyjąć wyrazy najgłębszego szacunku. Tadeusz Dzieduszycki w. r. poseł na Sejm krajowy.

JW. Marszałek. Kto zgadza się z udzieleniem urlopu p. Tadeuszowi Dzieduszyckiemu na 5 tygodni zechce rękę podnieść. (Większość). Jest udzielony.

Przystępujemy do porządku dziennego. Pierwszym przedmiotem jest: Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego w sprawie reformy ustawodawstwa gminnego i Rad powiatowych. Ob. Al. XVIII.

P. Czerkawski. Proszę o głos.

JW. Marszałek. P. Czerkawski ma głos.

P. Czerkawski. Ze względu na ważność tego przedmiotu wnoszę, ażeby dla rozbioru jego była wybraną osobna specyalna komisya, a ażeby w tej komisyi umożebnić zastępstwo dla wszystkich odcieni tej Izby, wnoszę, ażeby się składała z 15. członków i zarazem proszę, aby ten przedmiot do tej komisyi był przekazany.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu w tej sprawie? (Nikt) Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta.

Kto zgadza się z wnioskiem p. Czerkawskiego, ażeby to przedłożenie Rządu odesłać do osobnej komisyi z 15 członków wybrać się mającej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje z porządku dziennego: Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego w sprawie reformy ustawy o przynależności. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? Ob. Al. XIX.

Sekretarz p. Józef Jasiński. Proszę o głos.

JW. Marszałek. P. Józef Jasiński ma głos.

P. Józef Jasiński. Wnoszę, ażeby to przedłożenie rządowe odesłać do komisyi administracyjnej.

JW. Marszałek. Gdy nikt więcej głosu nie żąda, rozprawa zamknięta.

Kto zgadza się z wnioskiem, aby to przedłożenie rządowe odesłać do komisyi administracyjnej, zechce rękę podnieść. (Większość.) Jest przyjęty.

Następuje z porządkn dziennego: Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o zniesieniu prawa propinacyi w mieście Lwowie. Ob. Al. XX.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. Józef Jasiński. Proszę o głos.

JW. Marszałek. P. Józef Jasiński ma głos.

P. Józef Jasiński. Wnoszę, aby to rządowe przedłożenie również było przekazane komisyi administracyjnej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Kto zgadza się z wnioskiem p. Jasińskiego, aby to przedłożenie odesłać do komisyi administracyjnej, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następuje z porządku dziennego: Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o urządzeniu zbiorowych kas pożyczkowych dla gmin. Ob Al. XXI. Sprawozdawca p. Wereszczyński ma głos.

Sprawozdawca p. Wereszczyński. Wnoszę, aby sprawozdanie to odesłać do osobnej komisyi złożonej z 9. członków z tego powodu, że Wydział krajowy ma zamiar przedłożyć Wysokiej Izbie wniosek o utworzenie instytutu kredytowego krajowego, a uchwała ta pozostaje w związku z wnioskiem o kasach pożyczkowych. Dla tego proszę o wybór osobnej komisyi z 9. członków złożonej.

JW. Marszałek. Czy żąda kto głosu? (Nikt). Gdy nikt głosu nie żąda. Rozprawa zamknięta. Kto jest za tem, ażeby wybrać osobną komisyę z 9. członków i przedmiot ten do tej komisyi odesłać, zechce rękę podnieść. (Większość). Jest przyjęty.

Następują z porządku dziennego:

Sprawozdania Wydziału krajowego o udzielenie koncesyi na pobór myta przewozowego:

a) Obszarowi dworskiemu w Żarnowy na rzecze Wisłoku;

b) Obszarom dworskim w Hecznarowicach i w Nowejwsi na rzece Soli;

c) Obszarowi dworskiemu w Podmichalu, na rzece Łomnicy;

d) Gminie Niepołomice na rzece Wiśle;

e) Gminie Leżajsk na rzece Sanie pod Staremmiastem;

f) Obszarowi dworskiemu w Podłężu na rzece Wiśle;

Radzie powiatowej Ropczyckiej od mostu na rzece Wielopólce przy drodze powiatowej Czekaj-Wielopole.

Radom powiatowym na pobór myta drogowego:

a) w Kolbuszowie przy drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej;

b) w Tarnowie przy drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla;

a) Obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg;

b) Gminie łącznie z obszarem dworskim w Sokołowie od mostu na rzece Strypie.

Sprawozdawca poseł Badeni ma głos.

Sprawozdawca poseł hr. Badeni (czyta).

Sprawozdanie
Wydziału krajowego o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych od przewozów.

1. Na rzece Wisłoku, dla obszaru dworskiego w Żarnowy;

2. Na rzece Soli, dla obszarów dworskich: w Hocznarowicach i w Nowej wsi;

3. Na rzece Łomnicy dla obszaru dworskiego w Podmichalu;

4. Na rzece Wiśle, dla gminy w Niepołomicach;

5. Na rzece Sanie pod Staremmiastem, dla gminy Leżajsk;

6. Na rzece Wiśle, dla obszaru dworskiego w Podłężu.

Wysoki Sejmie!

W sprawozdaniu niniejszem wnosi Wydział krajowy o nadanie prawa do pobierania myta od utrzymywanych przewozów prywatnych, a mianowicie:

1. Obszar dworski w Żarnowy, powiatu Rzeszowskiego, na mocy ustawy Wysokiego Sejmu, sankcyonowanej Najwyższem postanowieniem z dnia 20. stycznia 1873. r. pobiera myto od przewozu na rzece Wisłoku.

Udzielona koncesya skończyła się już w r. 1878, strona więc interesowana prosi o odnowienie nadanego jej prawa na dalsze lat pięć.

Koszta budowy promu z przyrządami, wykazane są na kwotę 907 zł. Roczne utrzymanie z opłatą przewoźników wynosi 404 zł. Dochód z myta podany jest na 250 zł. rocznie. Szerokość rzeki około 38 m. b.

Wydział powiatowy na podstawie uchwały Rady powiatowej z d. 21. czerwca br. z uwagi, że prom w Żarnowy, dla utrzymania stałej komunikacyi, na drodze powiatowej Rzeszowsko-Strzyżowskiej, niezbędnie jest potrzebnym, przemawia za odnowieniem koncesyi, podług dotychczasowej taryfy.

2. Obszar dworski w Hecznarowicach i Nowej wsi utrzymuje w każdej z tych miejscowości przewóz przez rzekę Solę, zdaniem Wydziału powiatowego Bialskiego konieczny dla miejscowych komunikacyi.

Przewozy te istniejące od dawnych czasów nie posiadają prawomocnych koncesyi, o które strona interesowana obecnie uprasza.

Koszta budowy przewozów obliczone są jednorazowo w Hecznarowicach na kwotę 45 zł. a w Nowej wsi na kwotę 160 zł., koszta jednak utrzymania są znaczne, a jakkolwiek ściśle określić się nie dadzą, sprawdzono, że z dochodu czynszowego, wynoszącego rocznie łączną kwotę 29 zł. pokryte być nie mogą. Najwyższy stan wody na tej rzece wynosi od 42ch do 51 m. b.

Taryfy dotąd faktycznie praktykowane, są wyższe od normy dla przewozów prywatnych przepisanej.

Zmodyfikowane więc być powinny do wysokości kl. II. przepisanej dekr. kanc. Nadwor. z dnia 7. maja 1842. r. l. 12255.

Obszar dworski w Podmichalu powiatu Kałuskiego od dawnego czasu utrzymuje przewóz na rzece Łomnicy.

Ostatnia koncesya na pobór myta nadana w drodze ustawodawstwa krajowego, a sankcyonowana Najwyższem postanowieniem z dnia 20. czerwca 1875 r. upłynęła w roku zeszłym.

Strona interesowana prosi o przedłużenie nadanego jej prawa. Szerokość rzeki wynosi około 65 m. b.

Przyrządy przewozowe, świeżo sporządzone kosztem 1.681 zł. oddane są do użytku publicznego. Utrzymanie roczne obliczono na kwotę 522 zł. Prawdopodobny dochód 300 zł rocznie.

Rada powiatowa uchwałą z d. 17. lutego br. przemawia za prośbą obszaru dworskiego z zastosowaniem dotychczasowej taryfy.

4. Ustawą krajową sankcyonowaną Najwyższem postanowieniem z dnia 20. stycznia 1873 r. Zarząd dóbr skarbowych w Niepołomicach powiatu Bocheńskiego otrzymał prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle w Niepołomicach na przeciąg lat czterech.

Pomieniona koncesya wygasła w r. 1877.

Skutkiem tego zwierzchność gminna Niepołomic zgłosiła się o wyjednanie podobnego nada' prawa na rzecz funduszu gminnego, utrzymując, że do przewozu prowadzi droga gminna, „Zwirówka" wyłącznym kosztem gminy utrzymywana, że zatem w myśl §. 5. ustawy drogowej, przysługuje jej w tej mierze pierwszeństwo.

Komisyonalne dochodzenie d. 11. lipca b. r. sprawdziło przytoczoną okoliczność, a wykazuje przytem:

że gmina posiada własne przyrządy przewozowe, których ogólna wartość wynosi 287 zł. że roczne utrzymanie z płacą przewoźników wymaga 296 złr. Dochód z myta, przy dotychczasowej taryfie uczynić może 120 zł. rocznie, i takowy gmina na utrzymanie drogi dojazdowej używać zobowiązuje się.

Wydział więc powiatowy stosownie do uchwały Rady powiatowej z dnia 26. lutego b. r. przemawia za przychyleniem się do prośby zwierzchności gminnej.

5. Gmina miasta Leżajska powiatu Łańcuckiego na podstawie dawnych przywilejów, posiada prawo utrzymywania przewozu i pobierania myta, przez rzekę San pod Staremmiastem podług taryfy kl. Iej.

Termin trwania powyższej koncesyi, jest nieograniczony, gmina jednak pragnąc podwyższenia taryfy, prosi o odnowienie takowej w drodze ustawodawstwa krajowego.

Szerokość rzeki wynosi od 150 do 200 met.

Koszta budowy promu z przyrządami obliczono na 1181 złr.; roczne utrzymanie, licząc wydatek na przewoźników, wynosi około 420 zł. i dorównywa spodziewanemu dochodowi z myta.

Rada powiatowa uchwałą z dnia 23. sierpnia b. r. uznała niezbędną potrzebę udzielenia gminie Leżajsk nowej koncesyi z taryfą klasy II, jaka jest praktykowaną przy przewozie sąsiednim w Rzuchowie.

6. Obszar dworski w Podłężu, powiatu Chrzanowskiego, na mocy uchwały Wysokiego Sejmu, sankcyonowanej Najwyższem postanowieniem z dnia 20. czerwca 1875 r. otrzymał prawo do pobierania myta przewozowego na rzece Wiśle, pomiędzy Podłężem i Spytkowicami, które stanowią wspólną własność Artura hr. Potockiego.

Pomieniona koncesya upłynęła w roku zeszłym.

Wydział zatem powiatowy, na podstawie uchwały Rady powiatowej z dnia 1. września b. r. przemawia za odnowieniem prawa mytniczego.

Komisyonalne dochodzenie wykazuje:

że w ostatnich latach po przebudowaniu przyrządów przewozowych, wartość takowych wraz z dochodem pięcioletnim, przedstawia kwotę 1040 zł., a w porównaniu z wydatkami, okazał się niedobór około 700 zł.

Oceniając przytoczone okoliczności co do spraw powyższych, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm, raczy powziąść następującej treści uchwałę:

Uchwała
o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych od przewozów:

1. Na rzece Wisłoku, dla obszaru dworskiego w Żarnowy;

2. Na rzece Sole, dla obszarów dworskich, w Hecznarowicach i Nowej wsi;

3. Na rzece Łomnicy, dla obszaru dworskiego w Podmichalu;

4. Na rzece Wiśle, dla gminy w Niepołomicach;

5. Na rzece Sanie, pod Staremmiastem, dla gminy Leżajsk.

6. Na rzece Wiśle, dla obszazu dworskiego w Podłężu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I. Na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych od przewozów, a mianowicie:

1. Obszarowi dworskiemu w Żarnowy, powiatu Rzeszowskiego na rzece Wisłoku w Żarnowy;

2. Obszarom dworskim: w Hecznarowicach i oddzielnie w Nowej wsi, powiatu Bialskiego, na rzece Sole, we właściwych miejscowościach;

3. Obszarowi dworskiemu w Podmichalu powiatu Kałuskiego na rzece Łomnicy w Podmichalu.

4. Gminie w Niepołomicach, powiatu Bocheńskiego na rzece Wiśle w Niepołomicach;

5. Gminie Leżajsk powiatu Łańcuckiego, na rzece Sanie, pod Staremmiastem;

6. Obszarowi dworskiemu w Podłężu powiatu Chrzanowskiego na rzece Wiśle, pomiędzy Podłężem i Spytkowicami.

Każda ze stron koncesyonowanych, obowiązaną jest utrzymywać przedmioty omycone własnym kosztem i w dobrym stanie.

Art. II. Opłaty mytnicze pobierać należy według następujących wymiarów:

1. W Żarnowy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa (2) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju dwa (2) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie pobiera się opłaty mytniczej.

c) Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jakoto: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju jeden (1) ct.;

d) Od każdej osoby pieszej, jadącej wierzchem lub powozem, wyjąwszy woźnicę, jeden (1) ct.

2. W Hecznarowicach, w Nowej wsi pod Staremmiastem i w Podłężu:

a) Od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) Od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

c) Od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) Od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bujaka i trzylatki 3 (trzy) ct.;

c) Od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

3. W Podmichalu:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) Od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jakoto: od koni, wołów, bujaków, krów, byków, mułów i osłów 2 (dwa) ct.;

c) Od każdej sztuki pędzonego młodego bydła tegoż rodzaju, oraz od każdej sztuki bydła drobnego, jakoto: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny z wyjątkiem cieląt i źrebiąt ssących przy matkach 1 (jeden) ct.;

d) Od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdzca na koniu (2) dwa ct.;

e) od każdej osoby z taczkami lub wózkiem 4 (cztery) ct.

4. W Niepołomicach:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu dwa i pół ($2^1/_2$) ct.;

b) Od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jakoto: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów i od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tego rodzaju dwa i pół ($2^1/_2$) ct.;

c) Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jakoto: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju jeden (1) ct.;

d) od każdej osoby pieszej, jadącej powozem, wyjąwszy woźnicę lub jadącej wierzchem jeden (1) ct.;

Art. III. Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy, o uwolnieniu od tej opłaty, lub o zniżeniu takowej.

Art. IV. Oprócz ogólnych wyjątków, co do ponoszenia myta przepisanych, uwalnia się nadto w zupełności od opłaty myta:

a) Gminy Glinik i Żarnów przy przewozie w Żarnowie, pod warunkiem, że gmina Żarnów dostarczać będzie w razie powodzi do utrzymania promu 10 dni ciągłych i 60 dni pieszych, gmina Glinik zaś w powyższych wypadkach dostarczać winna 2 dni ciągłe, a 20 dni pieszych;

b) oraz gminę Podmichale, przy przewozie w Podmichalu.

JW. Marszałek: Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu?

P. hr. Krukowiecki. Proszę o głos.

JW. Marszałek: P. hr. Krukowiecki ma głos.

P. hr. Krukowiecki. Wczoraj spotkał mnie zarzut jednego z kolegów, że występywałem przeciwko kopytkowemu, jakoby przeciwko miastom, a nie występywałem przeciwko mytom innym, które są prawie tej samej natury i zarzucono mi, że sam będę musiał wnieść tutaj o pozwolenie poboru myta od mostu na rzece Wiarze, niedawno tam

kosztem powiatu przemyskiego zbudowanym. Ja jestem stanowczo przeciwny wszelkim mytom. Robię jednak różnicę taką: Jedne myta są od mostu i od przewozu na rzekach, mam na myśli od mostów większych.

Nie mówię o takich, jak na przykład stało się w mojem sąsiedztwie, gdzie przedłużono most nad ziemią dla tego, aby był tak długi, żeby można dostać mostowe, ale mówię o mostach dużych, których utrzymanie i budowa kosztuje wiele.

Zdaje mi się, że w niektórych krajach, jak n. p. we Francyi i Prusiech jest taki zwyczaj, że jeżeli most jest postawiony albo droga świeżo wybudowana, to zwykle na 3 lata udzielają prawa poboru myta; po tych 3 latach zaś myto ustaje, a wszelkie wydatki dalsze czerpie się z ogólnych funduszów. Jestem w ogólności przeciwny wszelkim mytom na drogach. Jeżeli wczoraj mieliśmy tyle przedstawień, dziś tyle, i jeżeli szanowny referent ma jeszcze w zanazdrzu kilkadziesiąt sztuk, a niezawodnie je ma, to najprzód Wysokiej Izbie zajmie to bardzo wiele czasu i obawiam się, że nareszcie przejdą wszelkie drogi nawet i polowe pod myto. Otóż jestem tego zdania, że myta są szkodliwe i buduję to już nie na mojej teoryi, ale na teoryi jednego z dawniejszych inżynierów krajowych, p. Kühnela, który wyrachował, jak niedawno czytałem w Gazecie Narodowej, że przeprowadzenie jednego korca metrycznego pszenicy z Żółkwi do Lwowa kosztuje 11 centów kopytkowego i mytowego. Jest to obciążenie znakomite! Albo drogi są potrzebne i wtenczas budujmy je z ogólnych podatków i nie zamykajmy ich, albo inaczej podrażają znacznie bardzo transport.

Dalej wyrachowano także, że 36 centów wynoszą koszta, które są koniecznie potrzebne na utrzymanie tych ludzi i familii, które siedzą po mytniczych budkach i zarazem korzystają z tego brania myt na licytacyi. Kraj więc oprócz tego, co na drogi wydaje, dopłaca jeszcze 36 centów do 1. guldena, na utrzymanie tych ludzi. Otóż jest tu znów nierównouprawnienie, bo głównie i wyłącznie są tu na drogach mytniczych sami żydzi, więc znów wybrany naród. Jestem tego zdania, że gdyby ten naród ze swemi familjami, które przyjeżdżają do nas z za kordonu, chciał się wybrać do nowego świata, i gdyby na tych wielkich przestrzeniach zaprowadzono tam myta, owe ulepszenia cywilizacyi galicyjskiej, i gdyby tam postawiono budki mytnicze, to mielibyśmy różnicę półtora guldena od metrycznego korca pszenicy, i nie potrzebowalibyśmy się wcale obawiać konkurencyi tamtejszej pszenicy. Byłby to sposób najwłaściwszy. Nie trzeba się obawiać, że jeżeli zniesiemy myta, to naród ten rzuci się w szeregi socyalistów. Jest to naród zanadto rachunkowy, który udaje się tylko do tego kraju, gdzie zarobek znajdzie.

Nie jestem przeciwny szczegółowo tym mytom, które są właśnie na porządku dziennym, ale chciałbym uczynić wniosek, aby szanowny referent drogowy, i w ogóle Wydział krajowy zastanowił się, czyby się nie dało za pomocą dodatków do podatków wydatek ten uregulować, tem bardziej, że to wydatek nie wielki, bo tylko 220.000 złr. wynoszący. Bardzo dobrze byłoby także znieść myta i na drogach eraryalnych, bo jeżeli samorząd ma być krajowi pozostawiony, to i drogi te powinne być krajowi oddane pod dozór, z Wiednia bowiem trudno je dozorować. Właśnie niedawno widziałem jadąc z Niżankowic takie wyboje na drodze eraryalnej, że gdyby się szanowny p. referent drogowy dowiedział o czemś podobnem na jakiej drodze gminnej w Przemyskim, mielibyśmy większe monitum, niż to, które dostaliśmy tego roku w memoryale Wydziału krajowego.

Z tego powodu prosiłbym, aby Wydział krajowy się zastanowił, czy nie dadzą się znieść myta na drogach krajowych i aby się starał u rządu, aby i myta na drogach eraryalnych zostały zniesione.

P. Gross. Proszę o głos.

JW. Marszałek. Poseł Gross ma głos.

P. Gross. Pomijam jowialne części mowy hr. Krukowieckiego, a zajmę się poważną częścią jego mowy, tą częścią, która dotknęła kwestyi, czy myta mają być zastąpione dodatkami do podatków, czy nie. Ta kwestya nie po raz pierwszy występuje w tej Izbie. Była ona już traktowaną przed Wys. Izbą i została odrzuconą, a to z tych powodów, że niezawodnie najsprawiedliwszem opodatkowaniem jest opodatkowanie tego, który z instytucyi czy to krajowej czy państwowej korzysta. Nikt nie powie, aby opłata za telegramy należała do ogólnych wydatków państwowych albo krajowych; każdy przyzna, że jest daleko sprawiedliwszem, jeżli ten, który telegrafuje, który wiadomość posełа, równocześnie za to płaci. Ten co pocztą jedzie, ten co pocztą list przeseła, zapłacić powinien tę należytość, a nie kto inny za niego. Opłaty tego rodzaju, tak zwane „Gebühren" czyli należytości, są niezawodnie bardzo ważnym we finansowej teoryi środkiem do ponoszenia ciężarów ogólnych.

Równie sprawiedliwem jest, aby ten, który z drogi korzysta i psuje ją, opłacał należytość na utrzymanie tej drogi, a państwo i kraj przyczyniały się do tego o tyle, o ile środki państwowe i krajowe na to pozwalają. Przyzna jednak każdy, że co się tyczy omycenia, zachodzą wielkie trudności, które nie tak łatwo, jak przy innych instytucyach, jak np. przy opłacie telegramu lub stempla, mogłyby być pobierane. Jest bowiem przy poborze myta ta trudność, że często tamuje się komunikacyę i że drobnostkowe te kwoty zbiera się powoli, z nieprzyjemnością nawet dla podróżujących. Jeżeli jednak od tego względu abstrahujemy, to niezawodnie zgodzić się musimy na to, aby ten opłacał, który z drogi korzysta. Tu u nas w kraju inne prócz tego jeszcze przystępują kwestye. Gdzieindziej, gdzie dobrobyt kraju już jest podniesiony, tam wszędzie każdyby głosował za zniesieniem tego uciążliwego, a tak ważnego środka utrzymania komunikacyj. U nas zaś rzecz inna. Jestem tego przekonania, że dziś, gdyby Wydział krajowy z dwoma centami podwyższenia dodatków do podatków wystąpił, i gdyby żądał od wszystkich tego, co pojedyńczy dziś płacą — a musiałby z dwoma centami podwyższenia wystąpić w obec tego, że dziś myta czynią około 150.000 złr. (P. Krukowiecki: 220.000) to w takim razie niewątpię, znów odezwałyby się w tej Izbie głosy, któreby drugiego systemu broniły, to znaczy: tego systemu, aby ten opłacał, który korzysta, a nie zaś kto inny za niego. Zresztą to także na uwagę wziąć musimy, że myto opłaca ostatecznie nie zawsze ten, od kogo się pobiera, który pierwszy płaci, gdyż on od konsumenta odbiera sobie później to, co zapłacił i każdy, kto zapłacił 11 centów za korzec ze Żółkwi do Lwowa, niezawodnie te 11 ct. we Lwowie sobie odbierze. Jestto tylko inny podział tej opłaty; zawsze jednak ostatecznie opłaca konsument.

Zdaje mi się więc, że my nie jesteśmy dzisiaj w tem położeniu, abyśmy nowe reformy w tym względzie robili, reformy, któreby się zdało zrobić, ale przedewszystkiem trzeba równocześnie prosić Wys. Rządu, aby od niego inicyatywa wyszła, i w takim razie zastanowić się, o ile myto znieść lub zmodyfikować możemy. Na jedno jeszcze zwrócę uwagę p. hr. Krukowieckiego, że proponowany przez niego dodatek znacznie musiałby być większy, a to z tego powodu, że subwencye, któreby dla dróg gminnych i powiatowych były potrzebne, powiększyłyby się znacznie. Bo dla czegoż dajemy koncesyę na myta na drogach prywatnych? Ponieważ się żąda od prywatnego człowieka więcej, jak to, do czego on według ustawy jest obowiązany. On jest obowiązany do dania pewnej części materyału, przypuśćmy za 500 złr., jeśli zaś żąda się 2000 złr., to trzeba mu za to dać pewne beneficyum, i to otrzymuje on w formie przywileju pobierania myta. Jeżeli zniesiemy ten przywilej, to pytam, kto wówczas będzie zastępował to plus obowiązków przy wszystkich prywatnych mostach i drogach? — Kraj! A w takim razie nie 150.000 złr., t. j. tyle ile myta przynoszą, ale będziemy musieli 400.000 złr. dopłacać! Utrzymanie wszystkich mostów, wszystkie subwencye na drogi prywatne i na budowy mostów będziemy musieli wziąć na kraj, a w takim razie niech p. Krukowiecki będzie przekonany, iż będziemy musieli wotować dodatki nawet nie w wysokości 2, ale 5 centów od 1 guldena podatków, ażeby pokryć te obowiązki,— i nie wiem czy w takim wypadku p. Krukowiecki będzie za tym projektem głosował tak chętnie, jak chętnie dziś stawia wniosek o zniesienie myt.

J. W. Marszałek. Czy żąda kto jeszcze głosu? (nikt). Gdy nikt głosu nie żąda p. Sprawozdawca ma głos.

Sprawozdawca p. hr. Badeni. Muszę popotwierdzić stanowczo, co p. Gross podniósł, że sprawa skasowania myt była już w tym Sejmie traktowaną, i przez Wys. Izbę odrzuconą, a mianowicie dlatego, że kiedy przyszło do rozważenia, w jaki sposób dochody z myt zastąpić, przyszło się do przekonania, że trzeba nie 2 centy jakto powiedziano, ale 9 do 10 centów dodatku do podatków nałożyć. Nie wiem, czy szanowny poseł hr. Krukowiecki postawił wniosek stanowczy. (Głosy: Nie!) Mimo to, jeżeli Wys. Izba każe ponownie projekt zastąpienia myt dodatkami wziąć Wydziałowi krajowemu pod rozwagę, to może się Wydział krajowy do tego zastosować. Nie mam jednak nadziei, ażeby wniosek jego wypadł przychylnie zapatrywaniu posła hr. Krukowieckiego. W każdym razie musiałby Wydział krajowy przeprowadzić poprzednio pertraktacye z rządem, o ileby tenże był skłonny do przeprowadzenia takiej samej reformy na drogach eraryalnych.

JW. Marszałek. Jest tylko jeden wniosek Wydziału krajowego. Poseł Krukowiecki, gdyby chciał swoją myśl przeprowadzić, musiałby postawić oddzielny wniosek, a tego nie uczynił. Przystępuję

więc do głosowania nad projektem Wydziału krajowego. Kto jest za tem, aby udzielić koncesyę na pobór myta obszarowi dworskiemu w Żarnowy na rzece Wisłoku, obszarom dworskim w Hecznarowicach i Nowej wsi na rzece Soli, obszarowi dworskiemu w Podmichalu na rzece Łomnicy, gminie Niepołomice na rzece Wiśle, gminie Leżajsk na Sanie pod Starem miastem i obszarowi dworskiemu w Podłężu na rzece Wiśle, zechce rękę podnieść. (Większość.) Odnośna uchwała jest przyjęta.

Sprawozdawca p. hr. Badeni. Proszę o przyjęcie tej uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

JW. Marszałek. Kto jest za przystąpieniem do trzeciego czytania bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Przyjęty.

Kto przyjmuje tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (Większość.) Przyjęta.

P. Jasiński Józef. Wys. Izba uchwaliła wczoraj w drugiem czytaniu udzielenie koncesyi na pobór myta gminie łącznie z obszarem dworskim w Niegowcach od mostu na rzece Bołochówce; tudzież obszarom dworskim w Wołczyńcu od mostu na Bystrzycy, w Małnowie od mostu na Wiszni, w Bereźnicy królewskiej od mostu na Dniestrze, i w Nowej grobli od mostu na rzece Lubaczówce, wnoszę: ażeby Wys. Izba przystąpiła dzisiaj do trzeciego czytania, i przyjęła tę uchwałę w trzeciem czytaniu bez czytania.

JW. Marszałek. Jest wniosek o przystąpienie do trzeciego czytania wczoraj powziętych uchwał, które właśnie poseł Jasiński wymienił. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (Większość.) Przyjęty. Kto przyjmuje te uchwały w trzeciem czytaniu, zechce rękę podnieść. (Większość.) Przyjęto. Przystępujemy teraz do dalszego przedmiotu.

Sprawozdawca p. hr. Badeni (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzielenie prawa do dalszego poboru myta Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu na rzece Wielopólce przy drodze powiatowej Czekaj - Wielopole.

Wysoki Sejmie! Rada powiatowa Ropczycka w zastępstwie funduszu powiatowego, na mocy uchwały Wysokiego Sejmu, sankcyonowanej Najwyższem postanowieniem z dnia 22. Lipca 1876, otrzymała koncesyę na pobór myta od mostu wybudowanego przy drodze powiatowej Czekaj - Wielopole za rzece Wielopólce.

Termin nadanej koncesyi upływa w roku bieżącym, zatem Wydział powiatowy prosi o odnowienie prawa mytniczego na dalszych lat pięć pod warunkami dotąd obowiązującymi z zachowaniem dotychczasowej taryfy.

Powyższą prośbę uzasadniają następujące względy:

Przedmiot omycony stanowi wybudowany w roku 1875 most, mający 20 metrów długości. Wykazane koszta budowy wynoszą kwotę 3566 złr. 51 ct., a koszta zwyczajnego utrzymania rocznie 250 złr. — Dochód z myta w kwocie 200 złr. nie wystarcza na opędzenie kosztów zwykłej konserwacyi i zabezpieczenia mostu od wylewów górskich. — Mimo tego Wydział powiatowy chcąc utrzymać przedmiot omycony w dobrym stanie, zamierza przeprowadzić znaczniejsze roboty konserwacyjne i preliminuje na ten cel kwotę 1207 złr. 41 ct. Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąść następującą uchwałę:

Uchwała

o udzieleniu prawa do dalszego poboru myta Radzie powiatowej w Ropczycach od mostu na rzece Wielopólce przy drodze powiatowej Czekaj - Wielopole.

Zgodnie z uchwałę Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I. Radzie powiatowej Ropczyckiej w zastępstwie funduszu powiatowego nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta mostowego od mostu na Wielopólce przy drodze powiatowej Czekaj - Wielopole, pod warunkiem utrzymania przedmiotn omyconego własnym kosztem i w dobrym stanie.

Art. II. Opłatę myta należy pobierać podług następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.

Konie, krowy, woły, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III. Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od tej opłaty lub o zniżeniu takowej.

JW. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (Nikt.) Gdy nikt głosu nie żąda przystępujemy do głosowania. Kto jest za tem, aby Radzie powiatowej Ropczyckiej udzielić koncesyę na pobór myta przewozowego na rzece Wielopólce przy drodze powiatowej Czekaj - Wielopole, zechce rękę podnieść. (Większość.) Uchwała przyjęta.

Sprawozdawca p. hr. Badeni (czyta):

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu prawa do pobierania myta drogowego.

1. Radzie powiatowej w Kolbuszowie przy drodze powiatowej Rzeszowsko - Kolbuszowskiej.

2. Radzie powiatowej w Tarnowie przy drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla.

Wysoki Sejmie!

1. Na mocy uchwały Wysokiego Sejmu, sankcyonowanej Najwyższem postanowieniem z dnia 26. Listopada 1877, Rada powiatowa Kolbuszowska w zastępstwie funduszu powiatowego, uprawnioną jest do poboru myta drogowego przy drodze powiatowej Rzeszowsko - Kolbuszowskiej.

Termin nadanej koncesyi upływa w roku 1882, przeto Wydział powiatowy prosi o odnowienie prawa mytniczego na dalszych lat pięć, pod warunkami dotąd obowiązującymi. Na uzasadnienie prośby służy następujący wywód sprawy: Przestrzeń omyconej drogi wynosi 8¼ kilometrów, na przestrzeni tej drogi znajduje się 15 mostów. Na koszta budowy wydano z subwencyi krajowych 25.500 złr. i z funduszów powiatowych 12.000 złr.; koszta zaś rocznego utrzymania, wynoszące przeciętnie kwotę 1000 złr., znajdują częściowe pokrycie, w dochodzie z myta w kwocie 530 złr. Reszta tych kosztów przypada na fundusz powiatowy, przeciężony innego rodzaju wydatkami.

2. Wydział powiatowy Tarnowski wniósł prośbę o wyjednanie w drodze ustawodawstwa krajowego, prawa do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej, z Lisiej góry do Radomyśla prowadzącej.

Koszta budowy pomienionej drogi na przestrzeni 11½ kilometrów, z której część już oddaną została do użytku publicznego, a reszta będzie ukończoną w Październiku r. b., obliczone są na kwotę 23.798 złr. 56 ct., koszta zaś rocznego utrzymania obliczone są na kwotę 2415 złr. 72 ct.

Tak koszta budowy, jak utrzymania drogi, potrzebnej dla Tarnowskiego powiatu i sąsiednich w Dąbrowie i Pilźnie, przypadają w całości na powiat Tarnowski.

W zastosowaniu Najwyższego postanowienia z dnia 25. września 1816, Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem żądanej koncesyi dla tamtejszej Rady powiatowej, z zastosowaniem taryfy klasy I. obowiązującej przy drogach krajowych, z zastrzeżeniem atoli, że pobór myta rozpocznie się dopiero po oddaniu do użytku publicznego wybudowanej drogi, przynajmniej na przestrzeni 7½ kilometrów.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąść następującą uchwałę:

Uchwała

o udzieleniu prawa do pobierania myta drogowego:

1. Radzie powiatowej w Kolbuszowie przy drodze powiatowej Rzeszowsko - Kolbuszowskiej;

2. Radzie powiatowej w Tarnowie przy drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I. Radom powiatowym w Kolbuszowie i w Tarnowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do poboru opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie kosztem właściwych funduszów powiatowych:

1. Radzie powiatowej w Kolbuszowie prawo do poboru myta drogowego przy drodze powiatowej Rzeszowsko - Kolbuszowskiej.

2. Radzie powiatowej w Tarnowie prawo do poboru myta drogowego przy drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla wiodącej.

Przy każdej z obu (pod poz. 1. i 2.) pomienionych dróg pobierać należy opłatę myta według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) centy.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) cent;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) centa.

Opłata myta na drodze powiatowej Rzeszowsko-Kolbuszowskiej pobieraną będzie przy jednej rogatce między Stykowem a Kolbuszową górną.

Art. II. Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu opłaty myniczej i zniżeniu tejże.

Art. III. Pobór opłaty myta na drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla wiodącej, rozpocznie się dopiero po oddaniu do użytku publicznego wybudowanej drogi, przynajmniej na przestrzeni $7\frac{1}{2}$ kilometrów.

J. W. Marszałek. Kto jest za udzieleniem koncesyi Radzie pow. Kolbuszowskiej na pobór myta drogowego przy drodze powiatowej Rzeszowsko - Kolbuszowskiej i Radzie powiatowej w Tarnowie przy drodze powiatowej z Lisiej góry do Radomyśla, zechce rękę podnieść (większość). Uchwała przyjęta.

Sprawozdawca p. hr. Badeni (czyta).

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzieleniu prawa do poboru myta obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg, tudzież gminie wspólnie z obszarem dworskim w Sokołowie od mostu na rzece Strypie.

Wysoki Sejmie!

1. Przy drodze z Rozwadowa do Tarnobrzega na rzece Łęg wybudował obszar dworski w Grębowie za przyczynieniem się tamtejszej gminy, most, mający 72 metrów długości.

Koszta budowy wykazane są w kwocie 5005 złr. 51 ct., koszta zaś rocznego utrzymania wynosić będą w przecięciu około 500 złr. — Na mocy zawartego układu między obszarem dworskim a gminą w Grębowie, zatwierdzonego przez Radę powiatową Tarnobrzeską, pomieniony most odstąpiła gmina na wyłączną i nieograniczoną własność obszaru dworskiego, natomiast obszar dworski przyjął na siebie obowiązek utrzymania, lub w razie potrzeby odbudowania mostu.

Celem pokrycia kosztu utrzymania w dobrym stanie mostu tego, stanowiącego ważny środek komunikacyjny nietylko dla powiatu Tarnobrzeskiego, ale i dla powiatów ościennych, interesowany obszar dworski prosi o udzielenie mu koncesyi mytniczej na przeciąg lat pięciu, a prośbę tę popiera Rada powiatowa.

Projektowaną przez obszar dworski taryfę, uznajemy za zbyt wysoką, natomiast zgodnie z postanowieniem dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 7. maja 1842. l. 12255. może być przyznaną taryfa, przepisana dla myt prywatnych klasy III.

2. Uchwałą Wysokiego Sejmu, sankcyonowaną Najwyższem postanowieniem z dnia 6. sierpnia 1876 r., gmina i obszar dworski w Sokołowie, powiatu Podhajeckiego, otrzymały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Strypie. — Koncesya pomieniona wygasła w miesiącu sierpniu b. r., strony więc interesowane proszą o odnowienie tego prawa. — Ponowne komisjonalne dochodzenie na miejscu wykazuje: że długość mostu wynosi 47 mt. b., — że koszta budowy przy udziale gmin sąsiednich wyniosły w gotówce 525 złr., wartość jednak mostu z robocizną i dostarczonym materyałem, jak to wykazano w r. 1876., wynosi od 4ch do 5ciu tysięcy złr.

Doświadczenie wykazało, że utrzymanie mostu wynosi około 8 złr. rocznie, że dochód z myta, przy zniżonej taryfie kl. II. czyni rocznie 125 złr.— Oszczędność z tego dochodu na razie użytą być ma na oszutrowanie dróg dojazdowych od strony gmin Złotniki i Chatek, kosztem gminy Sokołów.

Wydział powiatowy, po ocenieniu przedłożonych okoliczności, uchwałą z dnia 1. września b. r. popiera jednogłośnie prośbę interesowanych.

Wydział krajowy przeto wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąść następującą uchwałę:

Uchwała

o udzieleniu prawa do poboru myta obszarowi dworskiemu w Grębowie od mostu na rzece Łęg, tudzież gminie wspólnie z obszarem dworskim. w Sokołowie od mostu na rzece Strypie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do poboru opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1. Obszarowi dworskiemu w Grębowie, powiatu Tarnobrzeskiego, od mostu na rzece Łęg, według następującej taryfy:

1) Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła, 3 (trzy) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

2. Gminie łącznie z obszarem dworskim w Sokołowie, powiatu Podhajeckiego, od mostu na rzece Strypie, według następującego wymiaru:

1) przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.;

2) od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła, 1 (jeden) ct.;

b) od pięciu świń lub cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. II.

Przy poborze myta mają być zachowane przepisy względem uwolnienia od opłaty mytniczej i względem zniżenia tejże. — Gminy Sokolniki i Chatki, tudzież obszar dworski w Sokołowie, opłaty myta od mostu na rzece Strypie ponosić niebędą.

J. W. Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (nikt). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa zamknięta. Upraszam tych panów którzy się zgadzają z wnioskiem Wydziału krajowego, by zechcieli rękę podnieść. (większość) Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. hr. Badeni. Wnoszę o przyjęcie wszystkich tych właśnie w drugiem czytaniu już przyjętych uchwał, w trzeciem czytaniu bez czytania.

J. W. Marszałek. Jest wniosek o przyjęcie wszystkich tych uchwał w trzeciem czytaniu bez czytania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (nikt). Gdy nikt głysu nie żąda, upraszam tych panów którzy się zgadzają na przyjęcie tych wszystkich uchwał, w trzeciem czytaniu bez czytania, aby zechcieli rękę podnieść, (większość). Są przyjęte.

Z porządku dziennego następuje wybór trzech komisyi, to jest komisyi kultury krajowej złożonej z 13 członków, komisyi petycyjnej złożonej z 25 członków i drogowej złożonej z 12 członków. Dla oszczędzenia czasu zachowuję taki sposób wyborów: pp. skrutatorowie, których osobno do każdej komisyi, wymienię, odbiorą kartki, i złożą je do kosza osobnego, a pp. skrutatorowie do wyboru drugiej komisyi, których później wymienię również osobno odbiorą kartki, i włożą je do kosza; tak samo postąpią pp. skrutatorowie trzeciej komisyi. Potem wskażę tym panom sale, do których się udadzą, i odbędą skrutynium. Następuje najprzód wybór 13 członków do komisyi kultury krajowej. Na skrutatorów zapraszam panów posłów: Dzieduszyckiego Wojciecha, Fedorowicza, Fruchtmana, Gedla, Gorajskiego, Janowskiego, Korytowskiego, Dobrzańskiego i Olejnika. Upraszam tych panów o zajęcie się zbieraniem kartek. (Skrukatorowie zbierają kartki).

Następuje wybór 25. członków do komisyi petycyjnej. Na skrutatorów zapraszam pp. posłów: Hoppena, Jasienickiego, Kupczyńskiego, Łukasiewicza Aleksandra, Maxa, Merunowicza, Pławickiego, Romanowicza i Radzikiewicza. Upraszam tych panów o zajęcie się zbieraniem kartek. (Skrutatorowie zbierają kartki).

Następuje jeszcze wybór komisyi drogowej z 12 członków złożonej. Na skrutatorów npraszam panów posłów: Lenartowicza, Lityńskiego, Rożankowskiego, Sawę, Scipiona, Spławińskiego, Krasickiego, Wodzińskiego i Wolfartha. Upraszam tych panów o zajęcie się zbieraniem kartek. (Skrutatorowie zbierają kartki). Zawieszam posiedzenie na kwadrans aż do ukończenia skrutynium.

(Po przerwie).

J. W. Marszałek. Posiedzenie otwarte na nowo.

Proszę o sprawozdanie ze skrutynium komisyi kultury krajowej.

Sprawozdawca p. Gorayski (czyta). Głosujących było 92, absolutna większość 47. Absolutną większość otrzymali pp.: Abrahamowicz 92, Czartoryski 92, Gorayski 92, Gross 90, Jędrzejowicz Edward 92, Korytowski 88, Michałowski Józef 71, Polanowski 83, Rey 74, Sanguszko 90, Słonecki 91, Szumańczowski 84, Tarnowski Jan 53. Reszta głosów rozstrzelonych.

JW. Marszałek. Ci panowie przeto zostali wybrani do komisyi kultury krajowej. Upraszam teraz o odczytanie sprawozdania ze skrutynium komisyi petycyjnej.

Sprawozdawca p. Merunowicz (czyta). Głosujących było 94; absolutna większość 48. Absolutną większość otrzymali pp.: Czajkowski Hipolit 94, Czajkowski Jan 94, Dobrzyński 94, Garbaczyński 94, Gedel 94, Golejewski 94, ks. Kitrys 94, ks. Kowalski 93, Kuczkowski 91, Lenartowicz 91, Łazarski 91. Łukasiewicz Aleksander 93, Max 68, Ohrymowicz 94, Pławicki 94, Popiel Michał 94, ks. Sawa 88, Simon 94, Tyszkiewicz 94, Tyszkowski 94, Wodziński 93, Wolański

Władysław 94. Zamoyski 94, Zborowski 94, Kułaczkowski 72. Reszta głosów rozstrzelonych.

JW. Marszałek. Ci panowie zatem są wybrani do komisyi petycyjnej. Proszę o sprawozdanie skrutynium komisyi drogowej.

Sprawozdawca p. Scipio (czyta): Głosujących 91, absolutna większość 46. Absolutną większość otrzymali pp. Czajkowski Alfons 91, Głogowski 91, Hoppen 90, Jaworski 91, Jocz 89, ks. Mandyczewski Kornel 90, Męciński 60, Michałowski Roman 89, Mochnacki 90, Mycielski 88, Torosiewicz Emil 90 i Żurowski 91.

JW. Marszałek: Upraszam członków tych trzech komisyi, ażeby zaraz po posiedzeniu byli łaskawi ukonstytuować się. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia wyczerpany. Następne posiedzenie odbędzie się w środę d. 21. bm. z powodu, że w poniedziałek przypada targ zbożowy, a we wtorek święto ruskie. Porządek dzienny podam do wiadomości pp. posłów, rozsełając kartki do domów. Uprzedzam tylko panów, że na porządku dziennym będzie wybór do komisyi gminnej i do komisyi bankowej, a nadto wybór do komisyi reklamacyjnej, a mianowicie: dla Lwowa 6 członków i 6 zastępców, dla Tarnopola 4 członków i 4 zastępców, również dla Krakowa 4 członków i 4 zastępców. Upraszam tedy panów, aby byli łaskawi porozumieć się co do wyborów tych trzech ważnych komisyj.

P. Męciński. O której będzie posiedzenie?

JW. Marszałek. O godzinie 11 zrana. Posiedzenie zamknięte. Koniec posiedzenia o godz. 1. minut 8. po południu.

Z I. Związkowej drukarni we Lwowie.